

HET BOSJE VAN GOES

ZILVER

Moderne tijd

Groep 7 - 8

‘Trijntje! Psst, Trijntje!’

Trijntje herkent de stem, maar ze kan nu even niet opkijken. Ze moet zich concentreren. Want als ze nu haar voet beweegt, ook al is het maar een klein stukje, vallen alle bakstenen die ze net rechtop heeft gezet om. Dan moet ze helemaal opnieuw beginnen. En als de meesterknecht dat ziet, kan ze vandaag haar middagmaal wel vergeten. Trijntje negeert de stem dus, totdat ze aan het einde van de baan is aangekomen. Voorzichtig komt ze overeind en stapt opzij, tussen de bakstenen vandaan. Ze kijkt achterom. De stenen staan er mooi bij, keurig op een rij op hun smalle kant, zodat ze goed kunnen drogen. Maar er zijn nog genoeg banen waarin de stenen plat liggen. Die moet ze allemaal nog doen. ‘Hèhè, eindelijk!’ klinkt dezelfde stem als daarnet. ‘Gerrit,’ zegt Trijntje en ze probeert boos te klinken. ‘Wil je nooit meer tegen me praten als ik bezig ben? Ik had alles kunnen omgooien! En had je me dan geholpen om al die stenen weer rechtop te zetten? Nee? Dat dacht ik al.’

Maar eigenlijk is Trijntje niet echt boos. Stiekem is ze juist blij. Want Gerrit is terug! Ze kent hem al vijf jaar, sinds ze allebei zeven jaar oud waren. Toen zijn ze begonnen met werken op de steenfabriek. Trijntje werkte vaak samen met Gerrit op de banen, totdat Gerrit oud genoeg werd om te graven en te kruien. Daarna zag ze hem niet zo vaak meer. Alleen in de verte.

‘Het spijt me,’ zegt Gerrit, maar zijn ogen glinsteren ondeugend.

‘Moet je stenen stapelen?’ vraagt Trijntje.

‘Nee, ik werk bij de vormtafel. Vandaag voor het eerst! Maar ik wil je iets laten zien.’

Gerrit steekt zijn hand in zijn broekzak en haalt er iets uit. Het is klein, plat en rond.

‘Wat is dat?’ vraagt Trijntje.

‘Zilver,’ zegt Gerrit. ‘Het is een muntje van zilver.’

‘Sst,’ zegt Trijntje en ze gaat wat dichterbij Gerrit staan. ‘Als iemand je hoort, dan ben je het zo kwijt, let maar op! Dan denken ze dat je het gestolen hebt.’

Trijntje pakt Gerrits hand en bekijkt het muntje van heel dichtbij. Er lijkt wel een gezichtje op te staan, met rare tekentjes eromheen. Ze heeft nog nooit zo’n muntje gezien. Het ziet er heel vreemd uit.

‘Afgelopen herfst gevonden. Tijdens het klei steken.’ ‘Dat kan toch niet,’ zegt Trijntje.

‘Heus wel. Ik weet nog precies waar. Ik zal het je laten zien.’

‘Hé daar! Wat staan jullie te smoezen? Hup, aan het werk!’

‘Straks, met noen,’ zegt Gerrit en hij snelt weg, naar de vormtafel waar de steenvormer kwaad tegen hem begint te praten. Trijntje kijkt Gerrit nog even na en schudt dan haar hoofd. Gekke jongen. Nou, waar was ze gebleven? Ze bindt haar hoofddoek opnieuw om zodat de plukken haar weer uit haar gezicht zijn en stapt de volgende baan in.

‘Noen!’ roept de meesterknecht en hij laat een bel rinkelen. ‘Het is noen, mensen!’

Trijntje komt overeind, zet haar handen op haar onderrug en buigt een beetje achterover. Haar wervels kraken. Eindelijk kan ze even uitrusten. Maar dan herinnert ze zich Gerrit, en ze gromt even. Moet ze ook nog mee naar die put! Al kan het natuurlijk zo zijn dat er nog meer van die zilveren muntjes liggen. Misschien worden ze dan zo rijk, dat ze nooit meer in de steenfabriek hoeven te werken. En de rest van de familie ook niet.

‘Kom je mee?’ vraagt Gerrit als hij Trijntje gevonden heeft. ‘Ik heb aardappels gepakt, ook voor jou.’

Gerrit houdt twee houten bakjes vast en geeft er een aan Trijntje. Terwijl ze lopen, vissen ze de hete aardappels met hun vingers uit de bakjes en stoppen ze in hun mond. Het is niet ver naar de klei put. Het zou ook nogal onhandig zijn, als de klei heel ver van de fabriek zou liggen. Als ze bij de rand van de put komen, staan ze stil.

‘Hé, ze zijn aan het planten!’ zegt Trijntje.

In het grote, diepe gat zit een groep mannen te eten. Ze zitten op karren en kruiwagens, en overall staan schoppen in het zand naast een hele hoop kleine, dunne boompjes met jute zakken om hun wortels. Sommige boompjes staan al in de grond.

‘Wat gaan die mannen zeggen, als wij zomaar de put in klimmen?’ vraagt Trijntje. ‘Misschien moeten we maar weer teruggaan.’

‘Echt niet,’ zegt Gerrit, ‘wij mogen hier toch best zijn? In de herfst was ik hier de hele tijd. Dus kom!’ Even verderop staat een ladder, en Trijntje en Gerrit klimmen naar beneden. De mannen kijken wel, maar zeggen niets.

‘Hierheen,’ zegt Gerrit.

Ze lopen naar de overkant van de put.

‘Hier is het,’ zegt Gerrit.

Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes, alsof hij iets heel interessants zien, maar Trijntje ziet alleen maar droge, donkerbruine klei.

‘Er is hier niks bijzonders,’ zegt Trijntje.

‘Toch was het hier,’ zegt Gerrit. ‘Ik weet het zeker. Misschien moeten we... Hier, hou eens vast.’

Hij geeft Trijntje zijn lege aardappelbakje en begint dan aan de klei te peuteren en te trekken.

‘Ik heb iets,’ zegt Gerrit zachtjes, alsof hij niet wil dat de mannen verderop hem horen.

‘Is het zilver?’

‘Nee... Maar het is wel iets.’

Gerrit geeft Trijntje zijn vondst en ze zet de bakjes naast zich op de grond. Wat is het? Ze veegt de modder er vanaf. Het is eens scherf! Een hele gekke. Hij is ruw, niet mooi glad, en heeft een rare, lichte kleur. Maar een scherf... wat moeten ze daarmee?

‘Er zijn er nog veel meer,’ zegt Gerrit. ‘Zoek eens even mee!’

Auteur: Linda Dielemans

‘Wat hebben we aan scherven?’ vraagt Trijntje. ‘Die gaan thuis gewoon in de beerput hoor!’

‘De vorige keer dat ik scherven vond, vond ik ook het muntje,’ zegt Gerrit vastberaden. ‘We moeten gewoon nog even doorgaan.’

‘Goed dan.’

Ook Trijntje trekt nu met haar handen brokken klei uit de wand. Ze vindt nog meer scherven, en iets wat lijkt op een gespje. Ze stopt het in de zak van haar schort. Je weet maar nooit waar het goed voor is. Gerrit vindt naast scherven nog wat donkerbruine botten en een blauw kraaltje.

‘Wie heeft dat hier allemaal achtergelaten?’ vraagt Trijntje. ‘En waarom?’

‘Ik weet het niet,’ zegt Gerrit. ‘In elk geval iemand met veel te veel spullen.’

Dan horen ze in de verte een bel.

‘We moeten terug!’ roepen Trijntje en Gerrit tegelijkertijd.

Trijntje grist de houten bakjes van de grond. Zo snel als ze kunnen, lopen ze terug naar de ladder, klauteren omhoog en rennen naar de fabriek. Trijntje gooit de bakjes op de grote tafel waar de lege ketels van het middagmaal nog staan. Ze is net op tijd weer bij haar baan. De meesterknecht kijkt naar haar en schudt zijn hoofd, maar hij kan er niets van zeggen. Gerrit is een tel eerder bij de vormtafel dan de steenvormer. Ook hij is veilig.

Trijntje glimlacht. Gerrit en zij hebben een geheim. Het voelt alsof ze weer samen kattenkwaad aan het uithalen zijn, net als vroeger toen ze nog klein waren. Stiekem hoopt Trijntje dat ze nog heel lang geen muntjes vinden, zodat ze iedere middag samen terug kunnen naar de klei put. Want rijk worden? Dat kan altijd nog wel.